

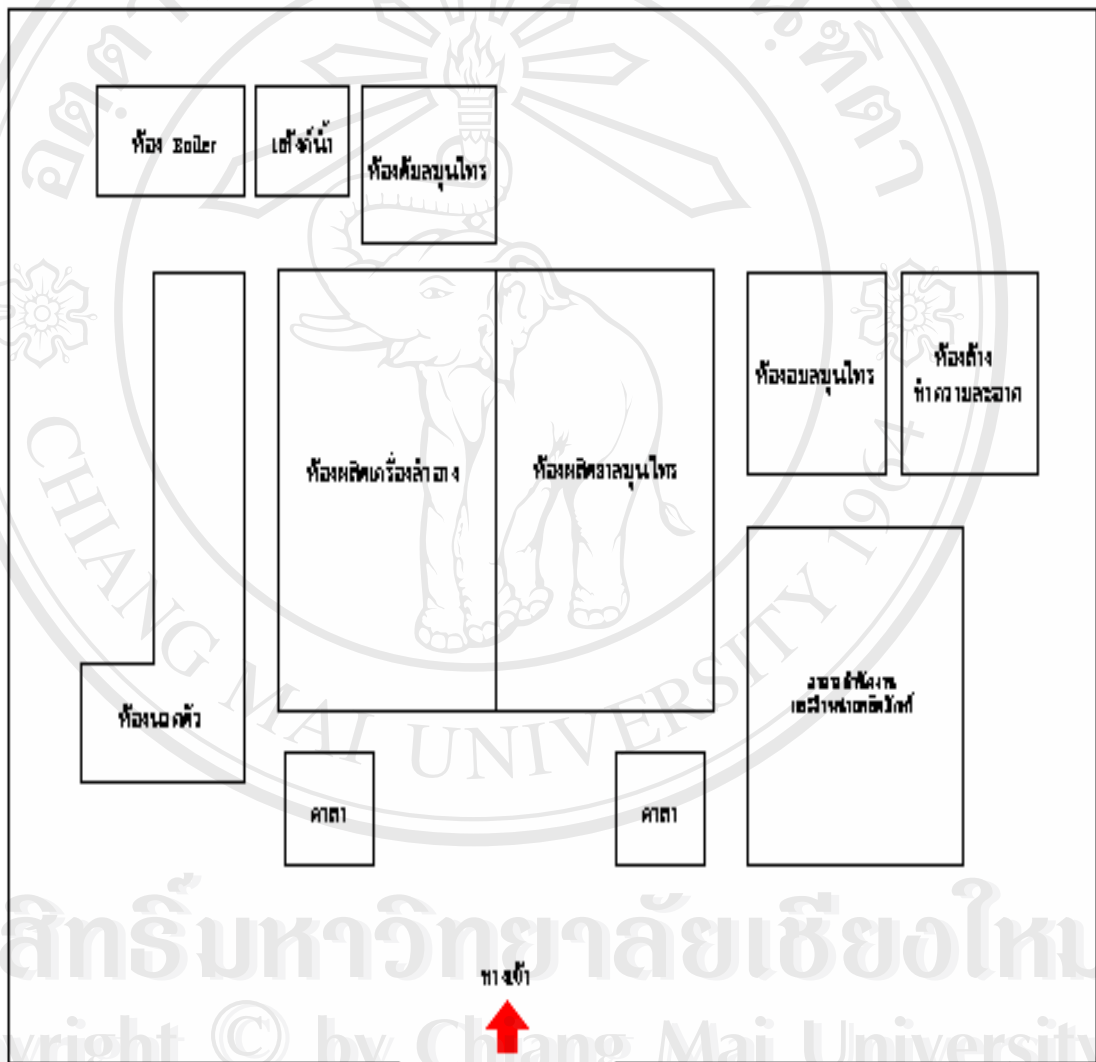
ภาคผนวก ก
หนังสืออนุญาตเข้าเก็บรวบรวมข้อมูล

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ข
ผังอาคารผลิตของชมรมรักษ์สมุนไพรดำปาง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

มาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรม

ดัชนีคุณภาพน้ำ	ค่ามาตรฐาน	วิธีวิเคราะห์
1. ค่าความเป็นกรดเป็นด่าง (pH value)	5.5-9.0	pH Meter
2. ค่า ทีดีเอส (TDS หรือ Total Dissolved Solids)	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เกิน 3000 มก./ล. หรืออาจแตกต่างกันแต่ประเภทของแหล่งรองรับน้ำทิ้งหรือประเภทของโรงงานอุตสาหกรรม ที่คณะกรรมการควบคุมมลพิษเห็นสมควรแต่ไม่เกิน 5000 มก./ล. - น้ำทิ้งที่จะระบายลงแหล่งน้ำกร่อยที่มีค่าความเค็ม (Salinity) เกิน 2000 มก./ล. หรือลงสู่ทะเลค่าทีดีเอสในน้ำทิ้งจะมีมากกว่าค่าทีดีเอสที่มีอยู่ในแหล่งน้ำกร่อยหรือน้ำทะเลได้ไม่เกิน 5000 มก./ล. 	ระเหยแห้งที่อุณหภูมิ 103-105 °c เป็นเวลา 1 ชั่วโมง
3. สารแขวนลอย (Suspended Solids)	ไม่เกิน 50 มก./ล. หรืออาจแตกต่างกันแต่ประเภทของแหล่งรองรับน้ำทิ้งหรือประเภทของโรงงานอุตสาหกรรมหรือประเภทของระบบบำบัดน้ำเสียตามที่คณะกรรมการควบคุมมลพิษเห็นสมควรแต่ไม่เกิน 150 มก./ล.	กรองผ่านกระดาษกรองใยแก้ว (Glass Fiber Filter Disc)
4. อุณหภูมิ (Temperature)	ไม่เกิน 40 °C	เครื่องวัดอุณหภูมิ วัดขณะทำการเก็บตัวอย่างน้ำ

5. สีหรือกลิ่น	ไม่เป็นที่พึงรังเกียจ	ไม่ได้กำหนด
6. ซัลไฟด์ (Sulfide as H ₂ S)	ไม่เกิน 1 มก./ล.	Titrate
7. ไซยาไนด์ (Cyanide as HCN)	ไม่เกิน 0.2 มก./ล.	กลิ่นและตามด้วยวิธี Pyridine Barbituric Acid
8. น้ำมันและไขมัน (Fat, Oil and Grease)	- ไม่เกิน 5.0 มก./ล.หรืออาจแตกต่างกันแต่ประเภทของแหล่งรองรับน้ำทิ้งหรือประเภทของโรงงานอุตสาหกรรมตามที่คณะกรรมการควบคุมมลพิษเห็นสมควรแต่ไม่เกิน 15 มก./ล.	สกัดด้วยตัวทำละลายแล้วแยกหาน้ำหนักของน้ำมันและไขมัน
9. ฟอรัมาลดีไฮด์ (Formaldehyde)	ไม่เกิน 1 มก./ล.	Spectrophotometry
10. สารประกอบฟีนอล (Phenols)	ไม่เกิน 1 มก./ล.	กลิ่นและตามด้วยวิธี 4-Aminoantipyrine
11. คลอรีนอิสระ (Free chlorine)	ไม่เกิน 1 มก./ล.	Lodometric Method
12. สารที่ใช้ป้องกันหรือกำจัดศัตรูพืชหรือสัตว์ (Pesticide)	ต้องตรวจไม่พบตามวิธีตรวจสอบที่กำหนด	Gas Chromatography
13. ค่าบีโอดี (5 วันที่อุณหภูมิ 20 °C) (Biochemical Oxygen Demand : BOD)	- ไม่เกิน 20 มก./ล.หรืออาจแตกต่างกันแต่ประเภทของแหล่งรองรับน้ำทิ้งหรือประเภทของโรงงานอุตสาหกรรมตามที่คณะกรรมการควบคุมมลพิษเห็นสมควรแต่ไม่เกิน 60 มก./ล.	Azide Modification ที่อุณหภูมิ 20 °C เป็นเวลา 5 วัน
14. ค่าทีเคเอ็น (TKN หรือ Total Kjeldahl Nitrogen)	- ไม่เกิน 100 มก./ล.หรืออาจแตกต่างกันแต่ประเภทของ	Kjeldahl

	<p>แหล่งรองรับน้ำทิ้งหรือประเภทของโรงงานอุตสาหกรรมตามที่คณะกรรมการควบคุมมลพิษเห็นสมควรแต่ไม่เกิน 200 มก./ล.</p>	
<p>15. ค่าซีโอดี (Chemical Oxygen Demand :COD)</p>	<p>- ไม่เกิน 120 มก./ล.หรืออาจแตกต่างกันแต่ประเภทของแหล่งรองรับน้ำทิ้งหรือประเภทของโรงงานอุตสาหกรรมตามที่คณะกรรมการควบคุมมลพิษเห็นสมควรแต่ไม่เกิน 400 มก./ล.</p>	<p>Potassium Dichromate Digestion</p>
<p>16. โลหะหนัก (Heavy Metal)</p> <p>1). สังกะสี (Zn)</p> <p>2). โครเมียมชนิดเฮกซะวาเลนต์ (Hexavalent Chromium)</p> <p>3). โครเมียมชนิดไตรวาเลนต์ (Trivalent Chromium)</p> <p>4). ทองแดง (Cu)</p> <p>5). แคดเมียม (Cd)</p>	<p>ไม่เกิน 5.0 มก./ล.</p> <p>ไม่เกิน 0.25 มก./ล.</p> <p>ไม่เกิน 0.75 มก./ล.</p> <p>ไม่เกิน 2.0 มก./ล.</p> <p>ไม่เกิน 0.03 มก./ล.</p>	<p>-Atomic Absorption Spectrophotometry ชนิด Direct Aspiration หรือวิธี Plasma Emission Spectroscopy ชนิด Inductively Coupled Plasma :ICP</p>

6). แบเรียม (Ba)	ไม่เกิน 1.0 มก./ล.	
7). ตะกั่ว (Pb)	ไม่เกิน 0.2 มก./ล.	
8). นิกเกิล (Ni)	ไม่เกิน 1.0 มก./ล.	
9). แมงกานีส (Mn)	ไม่เกิน 5.0 มก./ล.	
10). อาร์เซนิก (As)	ไม่เกิน 0.25 มก./ล.	- Atomic Absorption Spectrophotometry ชนิด Hydride Generation หรือวิธี Plasma Emission Spectroscopy ชนิด Inductively Coupled Plasma :ICP
11). เซเลเนียม (Se)	ไม่เกิน 0.02 มก./ล.	- Atomic Absorption Spectrophotometry ชนิด Hydride Generation หรือวิธี Plasma Emission Spectroscopy ชนิด Inductively Coupled Plasma :ICP
12). ปรอท (Hg)	ไม่เกิน 0.005 มก./ล.	- Atomic Absorption Cold Vapour Technique

ที่มา : ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2529) ลงวันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2539 เรื่องกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดประเภทโรงงานอุตสาหกรรม ตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 113 ตอนที่ 13 ลงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2539

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

การประเมินโอกาสเทคโนโลยีสะอาด					
แบบฟอร์มที่ 1			ข้อมูลทั่วไป		
ประเภทกิจการ					
จำนวนพนักงานรวม			เวลาทำงาน		
ผลิตภัณฑ์	ร้อยละของผลิตภัณฑ์รวม		กำลังการผลิต	มูลค่า (บาทต่อหน่วย)	
วัตถุดิบ	ปริมาณ (กิโลกรัมต่อเดือน)	ราคา (บาทต่อหน่วย)	สารเคมีเสริม	ปริมาณ (กิโลกรัมต่อเดือน)	ราคา (บาทต่อหน่วย)
การใช้ปัจจัยการผลิต					
ทรัพยากร และสาธารณูปโภค	ปริมาณการใช้		วัตถุประสงค์การใช้	ราคาต่อหน่วย	
น้ำ แหล่งที่มาจาก					
ไฟฟ้า					
คุณภาพน้ำทิ้ง					

การประเมินโอกาสเทคโนโลยีสะอาด

แบบฟอร์มที่ 2

ข้อมูลกระบวนการผลิต

6.1 ลักษณะของกระบวนการ Continuous Semi-Batch
 Batch อื่นๆ

6.2 แผนผังกระบวนการผลิต

มวลงขาเข้า

หน่วยการผลิต

ของเสีย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

การประเมินโอกาสเทคโนโลยีสะอาด

แบบฟอร์มที่ 3

การจัดลำดับความสำคัญของประเด็นการทำเทคโนโลยีสะอาด

หน่วยการผลิต หรือ ประเด็นการทำเทคโนโลยี สะอาดที่เสนอ	เกณฑ์การเลือก (คะแนน) *				คะแนน รวม	ลำดับที่
	ปริมาณ	ผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม	กฎหมาย มาตรฐาน สิ่งแวดล้อม	เกี่ยวข้องกับ นโยบาย บริษัท		

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

* คะแนน

1 : ต่ำ

2 : ปานกลาง

3 : สูง

การประเมินโอกาสเทคโนโลยีสะอาด						
แบบฟอร์มที่ 4 การเลือกประเด็นการทำเทคโนโลยีสะอาดเพื่อทำการประเมินโดยละเอียด						
ประเด็นการทำ เทคโนโลยีสะอาด	เกณฑ์การประเมิน (คะแนน) *				คะแนน รวม	ลำดับ
	ผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม (ปริมาณ/ ความ เป็นพิษ)	การ ลงทุน **	โอกาสใน การทำ CT ที่เห็น ได้ชัด	ความ สนใจ ความ ร่วมมือ		

* คะแนน 1 = ต่ำ
2 = ปานกลาง
3 = สูง

** คะแนนสำหรับการลงทุน 1 = ลงทุนสูง
2 = ลงทุนปานกลาง
3 = ลงทุนต่ำ

การประเมินโอกาสเทคโนโลยีสะอาด

แบบฟอร์มที่ 6

การคัดทางเลือกเทคโนโลยีสะอาดที่สามารถปฏิบัติได้

เทคนิคเทคโนโลยีสะอาด	ทำได้ทันที	ต้องมีการศึกษาเพิ่มเติม	ไม่สามารถปฏิบัติได้	หมายเหตุ

การประเมินโอกาสเทคโนโลยีสะอาด

แบบฟอร์มที่ 7

การประเมินทางเทคนิค

ทางเลือก CT	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ แน่ใจ
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
คะแนนรวม			

การประเมินโอกาสเทคโนโลยีสะอาด				
แบบฟอร์มที่ 8		การประเมินทางเศรษฐศาสตร์		
ทางเลือก CT		ใช่	ไม่ใช่	ไม่ แน่ใจ
1	ทางเลือกนี้ทำให้ลดต้นทุนการใช้วัตถุดิบหรือไม่			
2	ทางเลือกนี้ทำให้ลดต้นทุนสาธารณูปโภคหรือไม่			
3	ทางเลือกนี้ทำให้ลดต้นทุนการจัดเก็บวัสดุและของเสียหรือไม่			
4	ทางเลือกนี้ทำให้ลดต้นทุนค่าปรับตามกฎหมายหรือไม่			
5	ทางเลือกนี้ทำให้ลดต้นทุนเรื่องการเจ็บป่วย/อุบัติเหตุของพนักงานหรือไม่			
6	ทางเลือกนี้ทำให้ลดต้นทุนการจ่ายค่าประกันหรือไม่			
7	ทางเลือกนี้ทำให้ลดต้นทุนการกำจัดของเสียหรือไม่			
8	ทางเลือกนี้มีระยะเวลาคืนทุนที่น่าพอใจหรือไม่			
9	ทางเลือกนี้เหมาะสมกับการลงทุนหรือไม่ (พิจารณาทั้งต้นทุนขั้นแรกและต้นทุนในการบำรุงรักษา)			
คะแนนรวม				

การประเมินโอกาสเทคโนโลยีสะอาด				
แบบฟอร์มที่ 9		การประเมินทางสิ่งแวดล้อม		
ทางเลือก CT		ใช่	ไม่ใช่	ไม่ แน่ใจ
1	ทางเลือกนี้ลดความเป็นพิษและปริมาณของของเสีย และกากตะกอนหรือไม่			
2	ทางเลือกนี้ลดความเป็นพิษและปริมาณของน้ำทิ้งหรือไม่			
3	ทางเลือกนี้ลดความเป็นพิษและปริมาณของมลพิษทางอากาศหรือไม่			
4	ทางเลือกนี้ทำให้สุขภาพ และความปลอดภัยของพนักงานดีขึ้นหรือไม่			
5	ทางเลือกนี้ทำให้ลดการใช้วัตถุดิบ (ต่อหน่วยผลผลิต) หรือไม่			
6	ทางเลือกนี้ทำให้ลดการใช้สารเสริมในกระบวนการผลิต (ต่อหน่วยผลผลิต) หรือไม่			
7	ทางเลือกนี้ทำให้ลดปริมาณการใช้พลังงาน (ต่อหน่วยผลผลิต) หรือไม่			
8	ทางเลือกนี้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างอื่น ๆ อีกหรือไม่			
9	ทางเลือกนี้เพิ่มโอกาสในการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่หรือไม่			
10	ทางเลือกนี้เพิ่มโอกาสการนำกลับมาใช้ใหม่ของผลิตภัณฑ์หรือไม่			
คะแนนรวม				

การประเมินโอกาสเทคโนโลยีสะอาด					
แบบฟอร์มที่ 10		การคัดทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อนำไปปฏิบัติ			
เทคนิคเทคโนโลยีสะอาด	คะแนนความเป็นไปได้			รวมคะแนน	ปฏิบัติได้/ไม่ได้
	ด้านเทคนิค	ด้านเศรษฐศาสตร์	ด้านสิ่งแวดล้อม		

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

คะแนน

1

ต่ำ

2

ปานกลาง

3

สูง

ภาคผนวก ฉ

วิธีการคำนวณที่เกี่ยวข้องกับการนำคอนเดนเสทกลับมาใช้ใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

**วิธีการคำนวณการไหลทิ้งของคอนเดนเสท และการใช้พลังงานเชื้อเพลิง
ในสายการผลิตแอมพูนไพโรปราคาคิวาย**

หม้อไอน้ำผลิตไอน้ำได้	1,000 kg/hr	
การผลิตแอมพูนไพโรปราคาคิวายมีการไหลทิ้งของคอนเดนเสท	= 450 ml/min	
1 ชั่วโมงมีคอนเดนเสทไหลทิ้ง	= 450×60	= 27,000 ml/hr
	= 27,000×24	= 648,000 ml/day
	= 648,000×0.000001	= 0.65 m ³ /24hr
	= 0.65÷24	= 0.0271 m ³ /hr
ใช้ไอน้ำประมาณ 3 ชั่วโมง	= 0.0271×3	= 0.0813 m ³ /hr
ผลิตแอมพูนไพโรปราคาคิวายเดือนละ 2 ครั้ง	= 0.0813×2	= 0.1626 m ³
ใน 1 ปีจะมีคอนเดนเสทไหลทิ้งเป็นจำนวน	= 0.1626×12	= 1.9512 m ³
คิดไอน้ำเป็น Kg/hr	= 0.0271 m ³ /hr×1,000 kg/m ³	
	= 27.083 kg/hr	
เทียบเป็น% ของการใช้ไอน้ำ	= $\frac{27.083 \text{ kg/hr}}{1000 \text{ kg/hr}} \times 100$	
	= 2.71% ของไอน้ำที่ใช้ทั้งหมด	

ในระยะเวลา 1 เดือน ใช้น้ำมัน	= 3,000 ลิตร	} 100%การใช้น้ำมัน
	= 1000 ลิตร/ชม.	
	= 4.167 ลิตร/ชม.	

น้ำมันที่ใช้ในการต้มน้ำสำหรับการผลิต	= $\frac{2.71\% \times \text{ลิตร/ชม.}}{100}$	= 0.113 ลิตรต่อชั่วโมง
แอมพูนไพโรปราคาคิวาย		
ทำงาน 3 ชั่วโมง	= 0.113 l/hr × 3 hr	= 0.339 ลิตรต่อครั้ง
ผลิตเดือนละ 2 ครั้ง	= 0.339 × 2	= 0.678 ลิตรต่อเดือน
ผลิตปีละ 24 ครั้ง	= 0.678 × 24	= 16.272 ลิตรต่อปี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © Chiang Mai University
All rights reserved

วิธีการคำนวณการไหลทิ้งของคอนเดนเสทโดยรวม และปริมาณของน้ำมันเชื้อเพลิง
ที่สามารถประหยัดได้

ปริมาณน้ำ condensate/ครั้ง	ml/min	1,300.00	price/unit	total price
condensate 3min/ครั้ง	ml	3,900.00		
จำนวน blowdown	ครั้ง/hr.	20.00		
ปริมาณ condensate	ml/hr	78,000.00		
ระยะเวลา 24 hr/day	ml	1,872,000.00		
ปริมาณ condensate/วัน	m ³	1.87		
ปริมาณ condensate/เดือน	m ³	56.16	13บาท/m ³	730.08
ปริมาณ condensate/ปี	m ³	673.92	13บาท/m ³	8,760.96

ปริมาณของน้ำมันเชื้อเพลิงที่ประหยัดได้สามารถคำนวณได้จาก

$$Z = [G+g] [t_2 - t_3] / QE \quad \text{l/hr} \quad 0.616379 \text{ l/hr}$$

$$t_2 = [G t_1 + g t_3] / [G + g] \quad 35.44416$$

$$G = \text{อัตราการไหลของน้ำคอนเดนเสท kg/hr} \quad 78 \text{ l/hr} \quad 0.078 \text{ m}^3/\text{hr} \quad 78 \quad \text{kg/hr}$$

$$t_1 = \text{อุณหภูมิของน้ำคอนเดนเสท C} \quad 85 \quad \text{C}$$

$$t_2 = \text{อุณหภูมิของน้ำที่ถูกผสม C} \quad 35.44416 \quad \text{C}$$

$$t_3 = \text{อุณหภูมิของน้ำที่นำมาผสม C} \quad 30 \quad \text{C}$$

$$g = \text{อัตราการไหลของน้ำที่นำมาผสม kg/hr} \quad 710 \text{ l/hr} \quad 0.71 \text{ m}^3/\text{hr} \quad 710 \quad \text{kg/hr}$$

$$Q = \text{ค่าความร้อนของน้ำมันเชื้อเพลิง kcal/l} \quad 8700 \quad \text{kcal/l}$$

$$E = \text{ประสิทธิภาพของหม้อไอน้ำ} \quad 80\% \quad 0.8$$

	l/day	l/month	l/year
oil	14.79	443.79	5,325.52
total price	341.87	10,256.06	123,072.70

ค่าการลงทุนการนำคอนเดนเสทกลับมาใช้ใหม่

ค่าลงทุนระบบ	unit	price/unit	total price/ Bath
ความยาวท่อรวม	121เมตร	577	69817
ปั้มน้ำ 0.5 hp+ระบบควบคุม	1ตัว	3000	3000
บ่อพักน้ำ condensate	1บ่อ	10000	10000
ค่าแรง 30%ของค่าวัสดุ	1job	24845.1	24845.1
รวม			107662.1

*ราคากลางปี 2547

แสดงมูลค่าการประหยัดทั้งหมดในการผลิตแอมพูนไพโรปราคาคีควาย

มูลค่าการลงทุน การนำคอนเดนเสทกลับมาใช้ ในสายการผลิตแอมพูนไพโรปราคาคีควายมีมูลค่า 31,902 บาท มูลค่าที่ประหยัดได้ทั้งหมดในการผลิตแอมพูนไพโรปราคาคีควาย 3,735.49

ดังนั้นมูลค่าการประหยัดคิดเป็นร้อยละ 12.00

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล

นางสาวณัฐสุดา สิงห์เสณี

วัน เดือน ปีเกิด

7 ตุลาคม 2523

ประวัติการศึกษา

- สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2538
- สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2541
- สำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการสังคมศาสตร์ (อาณานิคมศึกษาอนุภูมิภาคกลุ่ม
แม่น้ำโขง) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพมหานคร
ปีการศึกษา 2545

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved